

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д. е. н. Лоханова Н. О. _____
(підпис)
“25” _____ травня _____ 2020 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою Облік і аудит
(назва освітньої програми)

на тему: «Особливості обліку та контролю виробничих витрат та калькулювання собівартості продукції (на прикладі ТОВ «Даніан»)»

Виконавець:

судентка ФМОІТ 4 курс 2 група
Скалозуб Надія Олександрівна _____
(прізвище, ім'я, по-батькові) (підпис)

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Сиротенко Наталія Анатоліївна _____
(прізвище, ім'я, по-батькові) (підпис)

Одеса 2020

АНОТАЦІЯ

Скалозуб Н. О. «Особливості обліку та контролю виробничих витрат та калькулювання собівартості продукції (на прикладі ТОВ «Даніан»)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за освітньою програмою «Облік і аудит». Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2020.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти обліку та контролю виробничих витрат та калькулювання собівартості продукції.

Проаналізовано нормативну базу щодо питань обліку та контролю виробничих витрат та калькулювання собівартості продукції, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених у сфері обліку виробничих витрат та калькулювання собівартості продукції та особливості їх контролю та економічного аналізу, а також практичний досвід ТОВ «Даніан» щодо цього питання.

Запропоновано методичний підхід до обліку виробничих витрат та формування собівартості металевих конструкцій та послуг з металообробки, введення посади бухгалтера на виробництві, альтернативні варіанти посилення системи контролю виробничих витрат та формування собівартості продукції.

Ключові слова: виробничі витрати, собівартість, виробництво, облік, контроль, економічний аналіз.

ANNOTATION

Skalozub N. «The features of accounting and control of manufacturing costs and calculation for the product costs (based on Danian LLC)».

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty 071 «Accounting and Taxation» for the educational program «Accounting and Audit».

Odessa National Economics University. – Odessa, 2020.

The work deals with the theoretical aspects of accounting and control of manufacturing costs and calculation for the product costs.

Author analysis the normative legal base on accounting and control of manufacturing costs and calculation for the product costs, scientific works of domestic and foreign scientists connected with accounting of manufacturing costs and calculation for the product costs and features of their control and economic analysis, also the practical experience of Danian LLC in this field.

Author offers methodical approach to accounting for manufacturing costs and calculation for the cost of metal structures and services for metalworking, providing the position of accountant in production, alternative ways for strengthening the system of control of manufacturing costs.

Keywords: manufacturing costs, costs, production, accounting, control, economic analysis

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ ТА КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ	6
1.1. Економічна сутність та класифікація виробничих витрат та їх роль в управлінні діяльністю підприємства.....	6
1.2. Основи побудови обліку виробничих витрат та калькулювання собівартості продукції.....	14
1.3. Проблемні питання обліку виробничих витрат та калькулювання собівартості продукції.....	21
РОЗДІЛ 2. ОБЛІК ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ І КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ У ТОВ «ДАНІАН»	25
2.1. Організаційно-економічна характеристика та загальні засади діяльності ТОВ «Даніан».....	25
2.2. Особливості обліку виробничих витрат та калькулювання собівартості продукції в ТОВ «Даніан».....	31
2.3. Шляхи удосконалення системи обліку виробничих витрат та калькулювання собівартості продукції в ТОВ «Даніан».....	38
РОЗДІЛ 3. СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ ТА КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ	46
3.1. Контроль виробничих витрат та калькулювання собівартості продукції	46
3.2. Економічний аналіз основних показників та виробничих витрат у ТОВ «Даніан».....	51
3.3. Шляхи удосконалення контролю та управління виробничими витратами у ТОВ «Даніан».....	59
ВИСНОВКИ	63
Список використаних джерел	67
Додатки	73

ВСТУП

Актуальність теми. Облік виробничих витрат займає центральне місце у бухгалтерському обліку та є невід'ємною частиною системи управління будь-якого промислового суб'єкта господарювання. Це пов'язано із необхідністю зіставлення результатів діяльності підприємства та понесених на це витрат, тому що лише таким чином можна досягти планової ефективності в умовах обмеженості ресурсів. Тому важливим аспектом діяльності підприємства є раціональна організація обліку витрат на виробництво, яка дозволить усунути або передбачити негативний вплив багатьох факторів внутрішнього або зовнішнього середовища.

Кінцевим та узагальнюючим показником витрат на виробництво виступає собівартість продукції. Для кожного підприємства вона є мірою основних доходів і витрат. Так, при незмінному рівні ціни та зменшенні собівартості виробництва продукції підприємство матиме змогу отримати більше прибутку, а при її збільшенні – менше. Крім того, у сучасних умовах значної конкуренції саме оптимізація собівартості залишається основним важелем для коригування її питомої ваги у ціні продукції. Таким чином, побудова ефективної системи обліку, контролю та управління виробничими витратами є важливим та актуальним питанням для сучасних досліджень та розробок.

Проблеми, пов'язані з обліком та контролем виробничих витрат та формуванням собівартості продукції досліджували у своїх працях такі економісти як Бутинець Ф. Ф., Васильєва В. Г., Карпенко О. В., Кулинич М. О., Мазуренко О. М., Меліхова Т. О., Скрипник М. І, Подмешальська Ю. В., Чуприна Л. В. та інші. Проте проблема побудови цілісної системи обліку, формування собівартості продукції залишається відкритою.

Ретельне вивчення та практичне застосування системи управлінського та фінансового обліку виробничих витрат та калькулювання собівартості продукції може забезпечити рентабельність виробництва і окремих видів продукції, виявити резерви зниження собівартості продукції, визначити ціни на продукцію, оцінити ефективність використання оборотних засобів виробництва, здійснити

внутрішньовиробниче планування, розрахувати економічну ефективність від запровадження нових технік і технологій, а також обґрунтувати зняття з виробництва застарілих видів продукції та впровадження нових.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є вивчення теоретичних та методичних положень обліку та контролю витрат виробництва, а також розкриття методики обліку, контролю та аналізу виробничих витрат та калькулювання собівартості на прикладі досліджуваного підприємства та надання практичних рекомендацій щодо їх удосконалення. Для досягнення поставленої мети мають бути вирішені наступні завдання:

- дослідити сутність економічних понять «виробничі витрати», «собівартість» та систематизувати ознаки класифікації виробничих витрат;

- розглянути теоретичні аспекти обліку та калькулювання витрат, що включаються до складу собівартості продукції;

- виокремити дискусійні питання обліку виробничих витрат та калькулювання собівартості продукції, а також вивчити шляхи їх вирішення;

- охарактеризувати діяльність Товариства з обмеженою відповідальністю «Даніан» (далі – ТОВ «Даніан»);

- провести дослідження практичного ведення обліку виробничих витрат та калькулювання собівартості продукції у ТОВ «Даніан» та дослідити систему автоматизації обліку витрат, що включаються до собівартості продукції;

- надати альтернативні пропозиції щодо удосконалення системи обліку витрат, що входять до складу собівартості продукції та її калькулювання;

- дослідити систему внутрішнього контролю виробничих витрат ТОВ «Даніан», господарських операцій, пов'язаних з ними та надати рекомендації за результатами вибіркової перевірки

- проаналізувати ефективність використання ресурсів досліджуваного підприємства шляхом аналізу виробничих витрат та надати рекомендації щодо їх оптимізації.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процес забезпечення оперативною інформацією про господарські операції з обліку та

контролю виробничих витрат та калькулювання собівартості продукції. Предметом дослідження є сукупність теоретичних, організаційно-методичних та практичних положень обліку, контролю та аналізу виробничих витрат у ТОВ «Даніан» та особливостей калькулювання собівартості його продукції.

Методи дослідження. Для досягнення мети та вирішення завдань, що поставлені у кваліфікаційній роботі були використані загальнонаукові та спеціальні методи дослідження. Так, для визначення сутності виробничих витрат був застосований історичний та діалектичний метод; для визначення місця витрат у системі бухгалтерського обліку підприємства – системний підхід. Також під час дослідження використовувались методи аналізу, синтезу, узагальнення, спостереження, прийоми групування.

Інформаційна база дослідження. Джерелами для вирішення завдань кваліфікаційної роботи є: Податковий кодекс України, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, Міжнародні стандарти фінансової звітності, праці вітчизняних та зарубіжних вчених, матеріали науково-практичних конференцій, періодичних видань, електронні ресурси мережі Інтернет, реєстри синтетичного та аналітичного обліку, кошториси витрат, фінансова, податкова та статистична звітність ТОВ «Даніан».

Публікації та апробація досліджень. Теоретичні та методичні положення кваліфікаційної роботи обговорювалися й отримали позитивну оцінку на 3 міжнародних науково-практичних конференціях, а саме: Міжнародній науково-практичній конференції «Економічні проблеми сучасності та концепція сталого розвитку держави та регіонів» (м. Львів, 21 грудня 2019 року), Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні наукові погляди а модернізацію, інноваційні технології та фінансові процеси» (м. Київ, 28 березня 2020 року), Міжнародній студентській науково-практичній інтернет-конференції «Напрями розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації» (м. Одеса, 20 квітня 2020 року). За темою дослідження опубліковано 3 наукові праці загальним обсягом 0,5 друк. арк., з них особисто автору належить 0,5 друк. арк., у тому числі: у матеріалах наукових конференцій – 3.

ВИСНОВКИ

Виробничі витрати є основним елементом управління ефективністю діяльності промислового підприємства, що обумовлює необхідність їх достовірного відображення в системі обліку та контролі підприємства. Так як найбільш вагомим сектором у діяльності промислових підприємств є виробництво, то саме собівартість продукції виступає основним елементом формування витрат, що впливає на фінансовий результат підприємства, а також слугує важелем підвищення конкурентоспроможності продукції.

В процесі виконання кваліфікаційної роботи було досліджено теоретичні засади обліку, контролю та аналізу виробничих витрат та калькулювання собівартості продукції та проведено порівняльний аналіз із практичним їх втіленням на базі ТОВ «Даніан».

Підсумовуючи результати дослідження, можна зробити наступні висновки:

1. Дослідження сутності виробничих витрат відповідно до основ економічної теорії дозволяє сформувати таке їх визначення, як: виробничі витрати – це економічні відносини між суб'єктами господарської діяльності, що виникають у процесі виробництва та передбачають грошову оцінку. У вітчизняних та міжнародних стандартах міститься лише визначення витрат, проте вони регулюють склад виробничої собівартості продукції. Визначальне місце у дослідженні та відображенні витрат займає їх класифікація. В обліку перевага надається класифікації за видами витрат, тобто за економічними елементами та статтями калькуляції, адже вони є достатньо загальними та дозволяють не відбивати конкретну інформацію, що спрощує систему обліку. Проте ефективне управління витратами вимагає вибору класифікації витрат відповідно до специфіки конкретного підприємства та вивчення його особливостей.

2. Вивчення нормативних засад побудови системи обліку виробничих витрат дозволяє констатувати, що визначальним фактором є розподіл витрат на прямі та непрямі, а також на змінні та постійні. Прямі витрати на виробництво продукції одразу відносяться на рахунок 23 «Виробництво», а непрямі – попередньо

групується на рахунку 91 «Загальновиробничі витрати» та потім розподіляються між видами продукції з віднесенням на рахунок 23 «Виробництво». Також для обліку виробничих витрат згідно з Інструкцією про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій використовуються рахунки 24 «Брак у виробництві», 25 «Напівфабрикати», 39 «Витрати майбутніх періодів». Важливим аспектом обліку собівартості продукції є визначення статей калькуляції з урахуванням специфіки конкретного підприємства.

3. У цілому облік виробничих витрат законодавчо врегульовано, проте деякі засади обліку не висвітлено у зв'язку з наявністю специфіки діяльності на різних підприємствах, що потребує від них розробки власної системи обліку виробничих витрат та формування собівартості продукції. Дискусії вчених досі викликають підходи до калькуляції собівартості продукції, порядок поділу витрат на постійні та змінні, вибір бази розподілу загальновиробничих витрат. Також у нормативній базі існує невизначеність щодо обліку та віднесення до собівартості продукції окремих видів витрат, зокрема, амортизації виробничого устаткування тощо.

4. Ознайомлення з ТОВ «Даніан» показало, що основною діяльністю підприємства є виробництво металевих конструкцій та оптова торгівля металами та металевими рудами. Підприємство знаходиться на загальній системі оподаткування, є платником ПДВ, єдиного соціального внеску, податку на доходи фізичних осіб, військового збору. Облік діяльності підприємства забезпечує один штатний бухгалтер. При цьому бухгалтерський облік ведеться з використанням програми «1С: Бухгалтерія 7.7». Для подання звітності та проведення розрахунків також застосовуються програмні продукти – «Соната» та «Клієнт Банк», відповідно.

5. Дослідивши систему обліку виробничих витрат та калькулювання собівартості продукції в ТОВ «Даніан» можна узагальнити, що до собівартості окремого виду продукції включаються лише матеріальні витрати. Заробітна плата та відрахування на соціальні заходи виробничих робітників відносять на рахунок 90 «Собівартість реалізації», витрати з амортизації, оренди цеху, за комунальні послуги – на рахунок 92 «Адміністративні витрати», а послуги сторонніх

організацій щодо обробки металу – на субрахунок 949 «Інші операційні витрати».

6. Виявлена практика обліку виробничих витрат та калькулювання собівартості продукції суперечить існуючій методології бухгалтерського обліку, тому в кваліфікаційній роботі було запропоновано змінити методичні підходи до обліку виробничих витрат та собівартості продукції. Застосування нової методики дозволить підприємству уникнути необґрунтованих управлінських рішень та виконання неприбуткових замовлень. Також було запропоновано введення до штатного розпису посади бухгалтера з виробничих питань.

7. Дослідження системи контролю виробничих витрат та собівартості продукції дозволяє відзначити, що ТОВ «Даніан» має децентралізовану систему контролю, що побудована на включенні до обов'язків працівників контрольних функцій згідно з посадовими інструкціями. У зв'язку з цим систему контролю виробничих витрат підприємства можна розділити на виробничу (контрольні заходи, що здійснюються безпосередньо на місці виробництва – була достатньо ефективною при незначних обсягах діяльності підприємства) та облікову (контроль відображення виробничих ресурсів в обліковій системі – потребує перегляду). Для удосконалення системи контролю було запропоновано декілька шляхів: побудова власної системи шляхом розробки Положення про внутрішній контроль та введення до штатного розпису посади контролера; залучення сторонньої організації та передача їй обов'язків щодо забезпечення контролю на підприємстві; поєднання двох попередніх варіантів з метою побудови комплексної системи контролю. Також було розроблено робочий документ «Звіт про виробництво продукції», складання якого дозволить оперативно виявляти відхилення фактичних виробничих витрат від їх планових значень, причини відхилень та розробляти заходи щодо їх уникнення.

8. Розширення штату бухгалтерії та достовірні інформація щодо виробничих витрат у зв'язку із покращенням системи контролю виробничих витрат та формування собівартості продукції дозволить проводити регулярний та достовірний їх аналіз. Для пошуку резервів оптимізації собівартості продукції був проведений аналіз операційних витрат ТОВ «Даніан» за економічними елементами та аналіз ефективності використання ресурсів. Проведений аналіз показав, що найбільшу

питому вагу у складі операційних витрат займають матеріальні витрати. Тому з метою оптимізації їх величини потрібно контролювати своєчасність та якість поставок, впроваджувати систему комплексного використання матеріалів та сировини, виховувати у працівників дух раціонального використання матеріальних ресурсів, шукати більш дешеві матеріальні ресурси без втрати в якості тощо. Використання інших ресурсів також потребує уваги в частині перевищення темпів зростання чистого доходу від реалізації продукції над темпами зростання окремого виду ресурсів (трудових, основних засобів). Впровадження наведених рекомендацій дозволить підприємству підвищувати ефективність використання його ресурсів з метою нарощування виробничих потужностей та підвищення конкурентоспроможності продукції.

Список використаних джерел

1. Адирова Т. І. Управлінський аспект оптимізації витрат промислових підприємств. Ефективна економіка. 2012. № 9. С. 45-49.
2. Атамас П. Й. Сучасний бухгалтерський облік, аналіз і аудит: галузевий аспект. Колективна монографія у 2 т. / За ред. П. Й. Атамас Дніпропетровськ: «Герда», 2013. 358 с.
3. Бондаренко Н. М., Безкоморна О. Д. Сутність та класифікація витрат підприємства. Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Економіка», 2014. № 8(2). URL: <http://www.vestnikdnu.com.ua/archive/201482/111.html> (дата звернення: 19.03.2020 р.)
4. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. Житомир: ПП «Рута», 2006. 832 с.
5. Бутинець Ф. Ф. Витрати виробництва та їх класифікація для потреб управління. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу: міжнар. зб. наук. праць. Серія: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. 2012. № 1 (22). С. 11 – 18.
6. Васильєва В. Г. Удосконалення обліку витрат на виробництво та формування собівартості продукції. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2019. № 23. С. 5-9.
7. Войтенко Т. С., Вороная Н. А. Усе про облік витрат на виробничому підприємстві. Харків: Фактор, 2005. 266 с.
8. Волкова І. А. Фінансовий облік - 2: Навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.]. Київ: Видавництво «Центр навчальної літератури», 2009. 224 с.
9. Дорош Н. І., Лясківська Г. В. Внутрішній аудит витрат на виробництво. Молодий вчений. 2018. № 3 (55). С. 346-350.
10. Єлісеєва О. К., Гільорме Т. В. Обґрунтування підходів щодо обліку та аудиту витрат операційної діяльності підприємства. Глобальні та національні

проблеми економіки. 2016. № 9. С. 759-764. URL: <http://global-national.in.ua/issue-9-2016/17-vipusk-9-lyutij-2016/1804-eliseeva-o-k-gilorme-t-v-mikhajlichenko-v-a-obgruntuvannya-pidkhodiv-shchodo-obliku-ta-audituvitrat-operatsijnoji-diyalnosti-pidpriemstva> (дата звернення: 14.02.2020 р.)

11. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.99 р. із змінами від 12.12.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення: 15.01.2020 р.)

12. Калина А. В. Економічний аналіз: Навчальний посібник. Київ: Університет «Україна», 2006. 254 с.

13. Карпенко О. В. Неповна собівартість: теорія і практика обліку, аналізу, контролю: Монографія. Полтава: РВВ ПУЕТ, 2011. 241 с. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/1912/1/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F%20%D0%9A%D0%B0%D1%80%D0%BF%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%9E.%2C%20%D0%A1%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D0%BB%D1%8C%20%D0%93..pdf> (дата звернення: 25.02.2020 р.)

14. Концептуальна основа фінансової звітності: Рада з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку від 01.09.2010 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_009 (дата звернення: 15.01.2020 р.)

15. Коршунов В. В. Економіка організації (підприємства): Навчальний посібник. Москва: Видавництво «Юрайт», 2015. 407 с.

16. Кошевицька Г. С. Облік витрат в управлінні операційною діяльністю підприємства : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.06.02 . Київ, 2015. 23 с.

17. Кузьмінська К. І. Основні аспекти методики калькулювання собівартості продукції промислового підприємства за виробничими процесами. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. 2019. № 31. С. 745-751.

18. Кулинич М. О. Вибір методу обліку витрат і системи калькулювання та їх вплив на результат діяльності. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2016. № 3. С. 127-133.

19. Лега О. В., Яловега Л. В. Управлінський облік витрат виробництва в умовах автоматизованої обробки інформації. Актуальні проблеми інноваційної економіки. 2016. № 2. С. 75-80.

20. Лень В. С., Гливенко В. В. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика: 3-тє видання. Київ: Видавництво «Центр навчальної літератури», 2008. 608 с.

21. Линник О. І. Сучасна вітчизняна та зарубіжна практика калькулювання собівартості продукції, обліку та управління виробничими витратами підприємства. Економіка і суспільство. 2016. № 6. С. 373-378.

22. Мазуренко О. М. Облік загальнопромислових витрат у системі управління підприємством. Міжнародний збірник наукових праць. 2012. № 3(12). С. 324-331.

23. Макаренко А. П., Хайло Г. С. Розробка програми аудиту витрат на виробництво продукції з метою підвищення ефективності діяльності підприємства. Інвестиції: практика та досвід. 2017. № 1. С. 68-75.

24. Меліхова Т. О., Троян О. В., Лауреанті Д. С. Удосконалення методики внутрішнього контролю витрат на виробництво для підвищення економічної безпеки підприємства. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 3. С. 34-41.

25. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності»: Рада з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку від 01.01.2012 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013 (дата звернення: 17.02.2020 р.).

26. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси»: Рада з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку зі змінами від 01.05.2014 р. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IAS-02_ukr_2016.pdf (дата звернення: 17.02.2020 р.).

27. Нестеренко В. Ю. Економіка виробництва: Конспект лекцій. Харків: 2012. URL: <https://buklib.net/books/37292/> (дата звернення: 15.01.2020 р.).

28. Нестерова С. В. Обґрунтування доцільності калькулювання витрат на підприємстві. Науковий вісник Мукачівського державного університету. 2017. № 2 (8). С. 148-152. URL: <https://msu.edu.ua/visn/wp-content/uploads/2018/01/2-8-2-2017-22.pdf> (дата звернення: 15.01.2020 р.).

29. Олійник О., Барановська Т. Витрати підприємств як об'єкт облікової

політики: організаційно-методичні положення. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2015. № 1 (31). С. 469-478.

30. Онищенко О. Методи обліку витрат та калькулювання собівартості продукції: вітчизняний та зарубіжний досвід. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2017. № 34. С. 153-157. URL: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2017/25-2-2017/34.pdf> (дата звернення: 22.04.2019 р.).

31. Осадча Г. Г. Особливості обліку та розподілу загальновиробничих витрат. Економіка та суспільство: Мукачівський державний університет. 2017. № 10 (142). С. 838-843. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/10_ukr/142.pdf (дата звернення: 19.02.2020 р.).

32. Остапенко Т. М. Інтерпретація прямих та непрямих витрат для цілей калькулювання. Економіка. Управління. Інновації. 2013. № 2 (10). С. 57-63.

33. Плешонкова Л. Виробнича собівартість і калькулювання промислової продукції. Баланс. 2014. № 7. С. 34-41.

34. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 17.04.2019).

35. Подмешальська Ю. В. Актуальні аспекти розподілу загальновиробничих витрат у системі обліку. Агросвіт. 2018. № 24. С. 54-59.

36. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: Наказ Міністерства фінансів України № 92 від 27.04.2000 р.: із змінами та доповненнями від 16.03.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00> (дата звернення: 17.01.2020).

37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України № 318 від 31.12.99 р.: із змінами та доповненнями від 27.06.2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00> (дата звернення: 17.01.2020).

38. Романькова О. М., Горголюк К. В. Аналіз собівартості в розрізі економічного спектру, бухгалтерського та податкового обліку. Гроші, фінанси і кредит. 2019. № 37. С. 205-209.

39. Свистун Л. Удосконалення системи управління витратами підприємства в умовах нестабільної економіки. Економіка і регіон. 2017. № 4 (65). С. 57-62. URL: <http://77.121.11.9/bitstream/PolNTU/2879/1/%D0%A1%D0%B2%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%83%D0%BD.pdf> (дата звернення: 17.04.2020).

40. Скалозуб Н. О. Облік виробничих витрат за національними та міжнародними стандартами. *Сучасні наукові погляди на модернізацію, інноваційні технології та фінансові процеси: тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, 28 березня 2020 р., м. Київ.* 2020. С. 82-85.

41. Скалозуб Н. О. Особливості аудиту виробничих витрат промислових підприємств. *Напрями розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації: тези доповідей Міжнародної студентської науково-практичної інтернет-конференції, 20 квітня 2020 р., м. Одеса.* 2020. С. 180-182.

42. Скалозуб Н. О. Управління собівартістю продукцією на промислових підприємствах. *Економічні проблеми сучасності та концепція сталого розвитку держави та регіонів: тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, 21 грудня 2019 р., м. Львів.* 2019. С. 106-110.

43. Скрипник М. І. Методи обліку витрат і методи калькулювання: сутність і співвідношення понять. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2009. № 2 (14). С. 202–206.

44. Скрипник М. І. Розвиток калькулювання та його значення в господарському процесі. Вісник ЖДТУ. Серія: Економічні науки. 2009. № 2 (48). С. 115–121.

45. Сук Л. К., Сук П. Л. Облік витрат за елементами і статтями. Облік і фінанси. 2019. № 3 (85). С. 49-54.

46. Ткаченко А. М. Основні підходи до класифікації виробничих витрат підприємства. Гуманітарний вісник ЗДІА. 2010. № 41. С. 234-241.

47. Хромей В. В. Внутрішньогосподарський контроль витрат виробничої діяльності бухгалтерський облік, аналіз та аудит. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит, 2015. № 9 (171) URL: <http://ape 2015 9 51.pdf> (дата звернення: 11.04.2020 р.)

48. Чабаненко І. Л. Вітчизняний досвід складу, калькулювання та розподілу

витрат в металургійній промисловості. Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. 2015. № 1. С. 52-57.

49. Чичуліна К. Сучасні методи обліку витрат. Економіка і суспільство. 2017. № 13. С. 1432-1445.

50. Чорна М. В. Управління витратами: Навчальний посібник. Харків: Харківський державний університет харчування та торгівлі, 2017. 170 с. URL: http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/1874/1/129_%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%20%D0%9F%D0%BE%D1%81%20%20%D0%A3%D0%92%20%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B0%D1%82%D1%8C.pdf (дата звернення: 04.05.2020).

51. Чуприна Л. В. Проблеми розподілу загальнопромислових витрат на підприємствах в Україні. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. Одеса: Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій, 2019 (30). URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/30_2019_ukr/87.pdf (дата звернення: 23.03.2020 р.).

52. Чухна А. А. Основи економічної теорії: Підручник. Київ: Вища школа, 2015. 606 с.

53. Шашенко О. О. Виробничі витрати на промисловому підприємстві: сутність, класифікація, види. Сталий розвиток економіки. 2013. № 3. С. 295-300. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sre_2013_3_65 (дата звернення: 04.02.2020).

54. Шмиголь Н. М. Актуальні проблеми та шляхи удосконалення обліку витрат на підприємствах. Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки. 2015. № 3. С. 108-114.